



Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 7. novembrī

ES Inovācijas un tīklu izpildaģentūra sniedza daudzus gaidītos ieguvumus, bet tai jāuzlabo deleģēto izdevumu programmu īstenošana, uzskata revidenti.

Eiropas Revīzijas palātas jaunākajā ziņojumā secināts, ka Inovācijas un tīklu izpildaģentūra (*INEA*) kopš tās izveides 2013. gadā ir sniegusi daudzus gaidītos ieguvumus. Procedūras kopumā bija labi organizētas, bet tika konstatēti trūkumi projektu atlasē. Revidenti arī norādīja uz riskiem, kas saistīti ar programmas savlaicīgu īstenošanu, un nepilnībām ziņošanā par darbības rezultātiem. Turklāt Aģentūra varētu panākt papildu sinerģiju programmas pārvaldībā, pielāgojot un saskaņojot procedūras visās trijās aptvertajās nozarēs.

INEA tika izveidota 2013. gadā, lai Eiropas Komisijas vārdā īstenotu programmas, kas atbalsta infrastruktūras, pētniecības un inovācijas projektus transporta, enerģētikas un telekomunikāciju jomā. Tai ir uzticēts vadīt projektus, kuru kopējā vērtība pašreizējā 2014.–2020. gada periodā ir 33,6 miljardi EUR, tādējādi tas ir lielākais budžets, kādu pārvalda ES izpildaģentūra. Eiropas infrastruktūras savienošanas instruments (EISI) veido vairāk nekā 80 % no šā budžeta.

“Komisijai jāstiprina tiesiskais regulējums, kas attiecas uz INEA īstenoto deleģēto izdevumu programmu pārvaldību”, sacīja par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis Oskar Herics. “Tas ir būtiski, lai nodrošinātu ES līdzekļu pārredzamāku izmantošanu un pilnībā atbalstītu vispārējā mērķa – sekmēt Eiropas komunikāciju tīklus – sasniegšanu.”

Kopumā revidenti konstatēja, ka *INEA* bija pildījusi deleģētos uzdevumus, kas noteikti tās pilnvarās, un kopš izveides 2013. gadā ir devusi daudzus gaidītos ieguvumus. Tomēr *INEA* vēl nav pilnībā izmantojusi priekšrocības, ko sniedz vienotā sistēmā cieši saistītas politikas jomas. Konkrēti, *INEA* varētu panākt papildu sinerģiju un efektivitāti, vēl vairāk pielāgojot un saskaņojot procedūras visās trijās aptvertajās nozarēs, uzsver revidenti. *INEA* arī saskaras ar citiem šķēršļiem, kas izriet no tiesiskā regulējuma, piemēram, nepietiekamu elastīgumu personāla sadalē, un tas apgrūtina spēju pielāgoties mainīgajai darba slodzei starp uzdevumiem.

Revidenti konstatēja trūkumus citādi labi organizētajās EISI atlases procedūrās. To rezultātā projekti netika novērtēti konsekventi, īpaši saistībā ar izmantotajiem atlases kritērijiem un

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

novērtējuma punktu skaitu. Turklāt revidenti neatrada sistemātisku saikni starp ārējo ekspertu ieteikumiem un Komisijas atlasīto projektu galīgo sarakstu, nebija arī skaidras dokumentācijas par iemesliem, kuru dēļ notikusi atkāpe no novērtējuma. Tā bija, piemēram, 14 EISI transporta projektu gadījumā (vērtība aptuveni 0,7 miljardi EUR), kad ārējie eksperti bija ieteikuši tos nefinansēt.

Revidenti arī brīdina par risku, ka EISI programma var netikt pilnībā īstenota. Tā kā nebija uzaicinājumu daudzgadu plānošanas, dažus projektus iesniedza pārāk agri, un tāpēc atlases brīdī tie nebija labi sagatavoti. Tas daļēji izskaidro to, kāpēc projektu īstenošana bija aizkavēta un nepilnīga. Mūsu revīzija parādīja, ka tikai aptuveni 23 % no sākotnēji piešķirtajiem līdzekļiem bija izmaksāti līdz 2019. gada janvārim, t. i., pašreizējā perioda piektajam gadam. Tā kā 2014.–2020. gada periods drīz beigsies, pastāv risks, ka turpmākajos mēnešos būtiski palielināsies maksājumu kavējumi, saistību atcelšana un atmaksājumi, un tāpēc nepietiks laika līdzekļus novirzīt uz citiem projektiem, secina revidenti. Šāds scenārijs šķiet īpaši iespējams tāpēc, ka *INEA* koriģējošie pasākumi attiecībā uz iekavētajiem projektiem pilnībā nenovērš šos riskus.

Visbeidzot, revidenti norāda uz nepilnībām EISI darbības rezultātu satvarā. Pašlaik projektu uzraudzība galvenokārt ir orientēta uz tiešajiem rezultātiem, nevis koprezultātiem, piemēram, radīto laika ietaupījumu vai lielākiem satiksmes apjomiem. Līdz ar to nav skaidras informācijas par to, vai un kā ES līdzfinansētie projekti faktiski palīdz sasniegt programmas mērķus un ietekmē ekonomikas attīstību.

Pamatojoties uz šiem konstatējumiem, revidenti formulē vairākus ieteikumus Eiropas Komisijai un *INEA*:

- uzlabot potenciālo sinerģiju *INEA* aptvertajās trijās nozarēs;
- stiprināt tiesisko regulējumu, lai nodrošinātu deleģēto programmu elastīgāku pārvaldību;
- nodrošināt projektu atlases procedūru lielāku saskaņotību un pārredzamību;
- radīt labākus nosacījumus programmas savlaicīgai īstenošanai;
- pārveidot darbības rezultātu satvaru, lai labāk uzraudzītu EISI projektu rezultātus.

Piezīmes izdevējiem

2013. gadā izveidotā *INEA* ir pēctece Eiropas Transporta tīkla izpildaģentūrai, kura pārvaldīja 2007.–2013. gada *TEN-T* programmu. *INEA* ir uzticēti 93 % no kopējā Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumenta budžeta un 7 % no pamatprogrammas “Apvārsnis 2020” budžeta. Kopumā *INEA* pārvaldītais budžets ir vairāk nekā 33 miljardi EUR. Abas programmas līdzfinansē gandrīz 2000 *INEA* portfeļa projektu. No 2014. līdz 2018. gadam *INEA* organizēja 59 uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus un novērtēja 2272 atbalsttiesīgus projektu priekšlikumus.

Īpašais ziņojums Nr. 19/2019 “*INEA*: ieguvumi ir sniegti, bet jānovērš EISI trūkumi” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās. 2020. gadā ERP plāno arī sagatavot īpašo ziņojumu par ES pārrobežu transporta pamatinfrastruktūrām.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota.

Saistībā ar šo ziņojumu preses pārstāvjus lūdzam sazināties ar

Vincent Bourgeois – e-pasts: vincent.bourgeois@eca.europa.eu

Tālrunis: (+352) 4398 47502 / Mob. tālrunis: (+352) 691 551 502